

# Våt AMD

## Hva er aldersforandringer i den gule flekk (AMD)?

AMD (aldersrelatert makuladegenerasjon) er en sykdom som innebærer aldersforandringer i den gule flekk (makula). Den gule flekken er den mest sentrale delen av øyets netthinne og er nødvendig for synsskarpheten og et godt syn. Forandringer i den gule flekk kan inndeles i forskjellige typer, en tidlig form samt to senere typer som kalles tørr (atrofisk) og våt (neovaskulær) makuladegenerasjon. Aldersforandringer i den gule flekk er den vanligste årsaken til sentral og alvorlig synsnedsettelse hos personer i den vestlige verden. Omkring 43 000 er rammet av AMD i Norge, og tallet forventes å øke med 75 % innen 2040.<sup>1, 2</sup>

### Tørr AMD:

Den vanligste formen for aldersforandring i den gule flekk kalles tørr AMD og foreligger hos cirka 90 % av dem som rammes av en eller annen form for AMD. Når det oppdages synsforandringer som skyldes tørr AMD, har forandringene vanligvis pågått over lengre tid. Ved tørr AMD dannes det små ansamlinger av avfallsprodukter som en øyelege kan se som gule prikker under en øyeundersøkelse. Disse kalles druser. Ved ansamling av druser påvirkes synscellene, og det oppstår synsforandringer. Per i dag finnes det ingen legemiddelbehandling mot tørr AMD.<sup>1, 3, 4</sup>

### Våt AMD (neovaskulær)

Neovaskulær makuladegenerasjon innebærer at det dannes blodkar under den gule flekk. Når disse nydannede blodårene lekker væske og blod under netthinnen, oppstår det hevelse. Ved hevelse i den gule flekk over lengre tid, kan det oppstå arrdannelse som fører til synsnedsettelse. Våt AMD har ofte et raskt forløp der symptomene på synsforandringer kan komme plutselig. Våt AMD kan behandles, og det er derfor ekstra viktig at det oppdages i tide.<sup>1, 3, 4</sup>

## Diagnose

De viktigste symptomene, er rette linjer som ser bøyd ut, dårligere detaljsyn, en uskarp flekk midt i synsfeltet, samt at bilder og ansikter forvrenges. Under en synsundersøkelse kan det brukes forskjellige metoder for å diagnostisere våt AMD. Vanligvis kan man skille de forskjellige variantene av AMD fra hverandre på bakgrunn av funnene som gjøres ved en øyeundersøkelse. Diagnosen stilles av en øyelege, som ofte utfører en øyeundersøkelse med spaltelampe. I tillegg brukes vanligvis øyebunnsfotografering. En annen undersøkelse er fluoresceinangiografi som innebærer injisering av et fluorescerende middel i blodomløpet, og deretter fotografering av øyebunnen gjennom et spesielt filter. Denne undersøkelsen utføres for å få mer informasjon om hvordan blodkarene i den gule flekk lekker, noe som kan være viktig for å kunne starte riktig behandling.<sup>1, 4</sup>

## Behandling

Det finnes i dag flere forskjellige alternativer for behandling av våt AMD. Øyelegen kan avgjøre hvilken behandling som passer best for deg.

Den vanligste behandlingen er injeksjon av antineovaskulariserende middel, legemidler som forhindrer vekstfaktorer som gir skadelig dannelse av blodkar som lekker væske under sykdomsforløpet. Denne behandlingen gis som injeksjon direkte i øyets glasslegeme. Behandlingen går raskt, og med bedøvelse er den smertefri. Denne behandlingen må utføres regelmessig for å kontrollere sykdomsutviklingen. Det utføres også månedlige kontroller for å vurdere synsskarphet og om det foreligger hevelser.<sup>1,4</sup>

#### Referanser:

1. Norsk Kvalitetshåndbok for oftalmologi, Norsk forening for oftalmologi. Aldersrelatert Makuladegenerasjon (AMD), 2016, hentet 16. januar 2022 fra <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/oftalmologi/retina/aldersrelatert-makuladegenerasjon-amd>
2. Lindekleiv, H., & Erke, M. G. (2013). Projected prevalence of age-related macular degeneration in Scandinavia 2012–2040. *Acta ophthalmologica*, 91(4), 307-311.
3. Sandvig, Kjell: makuladegenerasjon i Store medisinske leksikon på snl.no. Hentet 16. februar 2022 fra <https://sml.snl.no/makuladegenerasjon>
4. Oftalmologi : nordisk lærebok og atlas, 15. utg. redaktør: Gunnar Høvdning ... [et al.], I kommisjon: Fagbokforlaget, 2016, kap 16.

Oppdatert 02.03.2022

NO2202252832

---

**Source URL:** <https://www.novartis.com/no-no/vat-amd>

#### List of links present in page

- <https://www.novartis.com/no-no/no-no/vat-amd>
- <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/oftalmologi/retina/aldersrelatert-makuladegenerasjon-amd>
- <https://sml.snl.no/makuladegenerasjon>